

Mpox – Vårdhygieniska riktlinjer

Syfte och ansvar

Syftet är att misstänkta och konstaterade fall av mpox ska hanteras på ett korrekt och effektivt sätt. Chefer inom vårdenheter har ansvar för att känna till riktlinjen som gäller för all vårdpersonal som omhändertar patienter med misstänkt eller konstaterad smitta.

Berörd verksamhet

Alla verksamheter inom hälso- och sjukvård i Region Kalmar län.

Allmänt

Mpox (tidigare apkoppor) är i grunden en zoonos, men kan överföras mellan människor. Sedan 2022 har mpox fått en större spridning utanför Afrika och då till Europa. Överföring av virus har skett framför allt vid sexuella kontakter hos män som har sex med män (klad II). Sedan hösten 2023 pågår en omfattande spridning av mpox i Demokratiska republiken Kongo med spridning till angränsande länder. Det utbrottet orsakas av typ klad I som ger allvarligare infektion. Virusnet smittar framför allt vid nära fysisk kontakt och drabbar även kvinnor och barn.

Mpox är en smittspåringspliktig och allmänfarlig sjukdom.

Smittspridning

- Huvudsakligen direkt kontaktsmitta vid nära kontakt via kroppsvätskor, sår, blåsor från djur och människor eller material och föremål som är kontaminerat.
- Indirekt kontaktsmitta förekommer.
- Virusnet kan också finnas i luftvägarna, varför droppsmitta inte är helt uteslutet.

Inkubationstiden är vanligtvis 6–13 dagar men kan vara kortare och kan sträcka sig upp till 21 dagar.

Alla som provtas med misstanke om mpox delas in enligt följande som ligger till grund för val av personlig skyddsutrustning och andra skyddsåtgärder.

- Alla patienter vars smitta kan ha samband med Demokratiska republiken Kongo eller andra länder med spridning av klad I hanteras som misstänkt smittad av klad I.
- Övriga patienter som misstänks ha smittats med mpox hanteras som misstänkt smittade av klad II.

Indelning av misstänkt smittade och bekräftade fall av klad II

Högre smittrisk:

1. Bekräftade fall som har allmänsymtom eller luftvägssymtom och utbredda utslag.

2. Man som haft sexuell kontakt med en annan man och har allmänsymtom eller luftvägssymtom.

Lägre smittrisk:

3. Patienter som provtas med misstanke om mpox och som har genitala eller perianala utslag eller blåsor, men inte är allmänsymtom eller luftvägssymtom.
4. Alla som provtas för mpox och inte faller under punkt 1-3.

Smittfrihet

En person med mpox är smittsam från den tidpunkt då symtom uppträder till dess att sårskorpor torkat ut och fallit av. Individuell bedömning hos personer med immunbrist eller komplex sjukdomsbild.

Var ska patienten vårdas?

Slutenvård, alla klad I och klad II med högre smittrisk.

- I första hand enkelrum med luftsluss/isoleringsrum på infektionsklinik.
- I andra hand enkelrum med förrum och eget hygienutrymme.

Slutenvård, alla klad II med lägre smittrisk

- Enkelrum och eget hygienutrymme.

Öppenvård, klad I och klad II

- Behandlingsrum eller undersökningsrum med stängd dörr.
- Bör inte vistas i väntrum.

Vårdrutiner

Vid misstänkt eller bekräftade fall av klad I vid patientnära vård:

- Basala hygienrutiner
- Tillpassat andningsskydd FFP2 eller FFP3
- Visir eller skyddsglasögon
- Långärmat plastförkläde för att undvika direktkontakt med sår och blåsor
- Skyddshandskar
- Patient som kan bör använda kirurgiskt munskydd vid nära kontakt.
- Hudlesioner hos patienten täcks.

Vid misstänkt smittade och bekräftade fall av klad II vid patientnära vård:

- Basala hygienrutiner
- Vid högre smittrisk används tillpassat andningsskydd FFP eller FFP3. Vid lägre smittrisk används munskydd IIR
- Patient som kan bör använda kirurgiskt munskydd vid nära kontakt
- Visir eller skyddsglasögon

- Långärmat plastförkläde vid högre smittrisk, vid låg smittrisk används plastförkläde.
- Skyddshandskar

Material och hjälpmedel

- Begränsa förrådsmängden och utrustning på rummet.
- Oanvänt engångsmaterial på rummet kasseras då patienten skrivs ut.
- Flergångsmaterial desinfekteras i disk/spoldesinfektor.
- Alla hjälpmedel är patientbundna och avtorkas dagligen med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel och punktdesinfekteras vid behov.

Personal

Gravida och vårdpersonal med nedsatt immunförsvar ska inte delta i vården.

Besökare

Ska undvikas men kan beviljas under särskilda omständigheter. Ska använda samma skyddsutrustning och hygienrutiner som vårdpersonal.

Undersökning på annan enhet

- Informera mottagande enhet om smittsamhet.
- Patient förs direkt till undersöknings/ behandlingsrummet.
- Patienten kan transporteras på vanligt sätt i korridoren.

Transport utanför sjukhus

- Vid ambulanstransport ska luckan mellan förarhytt och patientutrymme vara stängd.
- Personal har skyddsutrustning som vid högre smittrisk. Patient uppmanas att ha munskydd om möjligt.

Smittspårning

Smittspårning i vårdmiljö initieras alltid av Vårdhygieniska enheten. Berörd enhet ansvarar för utförandet

Städning, tvätt, avfall, disk

Punktrensning/desinfektion: Torka först upp spill. Därefter alkoholbaserad ytdesinfektion.

Daglig städning: Vårdrum och hygienutrymme. Kontaktytor på säng, sängbord, andra kontaktytor i patientens närhet, handfat särskilt kranar, ringleddningar och toalettstol. Använd fuktad mikrofiberduk alt. rengöringsmedel och vatten. Viktigt med mekanisk rengöring. Desinfektera med alkoholbaserad ytdesinfektion

Golv: Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten.

Slutstädning: Samma rutin som vid daglig städning. Släng toalettpappersrullen och oanvänt engångsmaterial som varit på rummet.

Hjälpmedel: Rengörs och desinfekteras som vid daglig städning.

Tvätt: Smittförande tvätt

Avfall: Smittförande avfall

Disk: Bricka kan tas med in till patienten vid måltid. Efter avslutad måltid ska vårdpersonalen hämta bricka på salen. Servetter, haklapp, plåster eller liknande kastas på rummet innan brickan tas ut och ställs direkt i avsedd brickställning för disk. Porslin diskas i diskmaskin

Relaterade dokument

[Mpox – Smittskydd rutiner \(vårdgivarwebben\)](#)

[Vaccination mot mpox \(vårdgivarwebben\)](#)

[Vägledning för vårdhygieniska rutiner i sjukvården gällande mpox - Folkhälsomyndigheten](#)

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2024-08-23	Dokumentet upprättas.	PÅJ, CL, EHL, BL, EP